

Europa: het verloren continent

Niet-westerse christenen houden ons de spiegel voor

In de loop van de geschiedenis hebben we ons een beeld gevormd van Afrika en dat is meestal geen vrolijk beeld. Vaak klinken dan termen als 'donker', 'verloren' en 'onderontwikkeld'. Op een studiedag van de Evangelische Zendings Alliantie en de Nederlandse Zendingsraad (van 26 september j.l.) klonken ook dat soort termen, maar dan over Europa, over óns! Zo werven kerken in Nigeria zendelingen voor ons continent met slogans als 'Breng leven in het dode Europa' of 'Breek het bolwerk van de duivel in Europa'. Zijn we bereid om in de spiegel te kijken die christenen in Azië, Afrika en Latijns-Amerika ons voorhouden?

Want in de kerk van Jezus Christus wereldwijd is een 'klimaatverandering' gaande. Het zwaartepunt van de wereldkerk ligt niet meer in Europa en Noord-Amerika, maar dit punt vinden we nu op het zuidelijke halfrond. Kerken in Brazilië, China en Nigeria worden elk jaar groter, terwijl steeds meer kerken in Europa gesloten worden wegens gebrek aan belangstelling. Maar het gaat niet alleen om getallen. De kerk in het Zuiden zal ook steeds meer de agenda en de 'kleur' van de wereldkerk gaan bepalen. De pinksterbeweging groeit het snelst. Deze beweging zal dan ook nadrukkelijk aanwezig zijn in de kerk van de toekomst.

Migrantenkerken in Nederland

Die kerk van de toekomst is op een bepaalde manier al aanwezig in Nederland in de vorm van migrantenkerken. In ons land zijn er zo'n 700 tot 800 duizend christenmigranten zijn. Van die groep zijn er circa 200 duizend protestant. In Amsterdam zijn er 170 migrantenkerken en in Rotterdam meer dan 100. Dat betekent dat er in die steden op een zondagmorgen méér allochtone, dan autochtone Nederlanders naar de kerk gaan! Voelt u de klimaatverandering?

Spiegel

Rosalinde van Ingen van de Christelijke Hogeschool in Ede heeft pas onderzocht op welke manieren migrantenkerken in Nederland het evangelie delen met buitenstaanders. Daarbij kwam natuurlijk ook aan de orde hoe voorgangers over Nederland denken. Ik geef u een paar citaten. Een voorganger van een Ghanese gemeente zegt: "Wat ik mis in Nederland is de gastvrijheid. Mensen zijn zuinig". En ook: "Nederlanders zijn moeilijk tot

bekering te brengen. Ze verlangen niet naar meer dan datgene wat het leven ze nu te bieden heeft". Een andere voorganger stelt: "Nederlandse kerken kunnen van ons leren om te evangeliseren. We moeten naar de ander toe. Nederlandse christenen moeten durven te praten over Jezus". Hoe gaan we om met deze opmerkingen? Staan we open voor kritiek van broeders en zusters in de wereldkerk of valt er voor ons weinig meer te leren?

Hand en voet

Om van elkaar te kunnen leren, zullen we eerst met elkaar in contact moeten komen. Dat lukt eerlijk gezegd nog niet zo heel goed. We moeten naar wegen zoeken om elkaar tot hand en voet te kunnen zijn. Wij in het Westen zijn gewend te *geven* aan de kerk in Afrika en Latijns-Amerika en daar is op zichzelf niets mis mee. Als zij noden hebben, dan moeten wij die meer hebben onze welvaart delen. Maar zijn we ook bereid te *ontvangen*? Dat vraagt om een open houding. Zo kunnen Afrikanen ons heel wat leren over aanstekelijk christen-zijn, latino's weten pas echt wat gastvrijheid is en Aziatische christenen geven ons een voorbeeld als het gaat om nederigheid. Samen met alle heiligen ontdekken we meer van de liefde van Christus.

Evangelie terug naar Europa

Eind vorig jaar bezocht ik in Spanje een conferentie van de Latijns-Amerikaanse zendingsbeweging. Meer dan tweeduizend latino-kerkleiders lieten aan de kerk in Europa zien dat het tij gekeerd is. Het evangelie dat via Europa naar Latijns-Amerika was gegaan, werd nu symbolisch weer teruggebracht! Zending is niet langer een beweging van Noord naar Zuid, maar gaat nu *ván* overal, *náár* overal. We zullen er aan moeten wennen dat Europa zendingsterrein is geworden. We zullen onze trotse houding moeten veranderen en samenwerken met kerken overal ter wereld om Europa te wijzen op haar verleden en in contact te brengen met de levende Heer.

Jaap Haasnoot
EZA